

DICTAMEN AI PROJECTE DE DECRET, DEL CONSELL, PEL QUAL S'APROVA EL PLA D'ACCIÓ TERRITORIAL SECTORIAL DEL COMERÇ DE LA COMUNITAT VALENCIANA (PATSECOVA)

D'acord amb les competències atribuïdes al Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana (d'ara en avant CES-CV) per la Llei 1/2014, de 28 de febrer, i prèvia la tramitació corresponent, el Ple del Comité, en la seua sessió extraordinària celebrada el dia 6 de juliol de 2020, emet el següent Dictamen.

I.- ANTECEDENTS

El dia 14 de febrer de 2020 va tindre entrada en la seu del CES-CV, escrit del Conseller d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Ocupació, Rafael Climent González, sol·licitant l'emissió del preceptiu Dictamen, al Projecte de Decret del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'Acció Territorial Sectorial del Comerç de la Comunitat Valenciana (PATSECOVA), de conformitat amb el que es disposa en l'article 4, punt 1, apartat c), de la Llei 1/2014, de 28 de febrer, de la Generalitat, del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana.

Al costat del text del Projecte de Decret, es va remetre a aquesta Institució la següent documentació:

- Resolució d'inici.
- Informe justificatiu de necessitat i oportunitat.
- Memòria Econòmica.
- Informe d'impacte per raó de gènere.
- Informe d'impacte sobre la infància, adolescència i la família.
- Informe d'administració electrònica i coordinació informàtica.
- Projecte de Decret (versió 1).
- Correcció d'errors de la SDG d'Ordenació del Territori i Paisatge sobre les determinacions finals de la Declaració Ambiental i Territorial Estratègica (DONA'T) del PATSECOVA, al document normatiu i la seua incorporació al projecte de decret.
- Declaració Ambiental i Territorial Estratègica (DONA'T) del PATSECOVA.
- Sol·licitud de les al·legacions a la Presidència i a la resta de conselleries.

- Informes sobre les al·legacions presentades per la Presidència i la resta de conselleries.
- Informe del Servei d'Infraestructura Verda i Paisatge de la DG de Política Territorial i Paisatge.
- Informe de la DG de Comerç i Consum sobre l'elaboració i tramitació del projecte de Decret.
- Projecte de Decret (versió 2).
- Informe de l'Advocacia de la Generalitat.
- Expedient complet sobre la consulta i participació pública de l'estudi ambiental i territorial estratègic, estudi de paisatge, pla de participació pública i versió preliminar del PATSECOVA.

De manera immediata, es va convocar la Comissió de Programació Econòmica Regional per a elaborar l'esborrany de Dictamen, segons disposa l'article 41.1 del Decret 180/2015, de 16 d'octubre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana.

El dia 28 de febrer de 2020 es va reunir en la seu del CES-CV la Comissió de Programació Econòmica Regional, per a elaborar l'esborrany de Dictamen al Projecte de Decret del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'Acció Territorial Sectorial del Comerç de la Comunitat Valenciana (PATSECOVA), text que va ser presentat en aquesta sessió per la Directora General de Comerç, Artesania i Consum, Rosa Ana Seguí Sanmateu, acompanyada del Subdirector general de Comerç i Consum, Adel Francés Asins i del Cap de Servei d'Ordenació, Miguel Romero i de tècnics de l'Oficina Comerç i Territori (PATECO), integrada en el Consell de Cambres Oficials de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació, David Forés (coordinador) i Alejandro Gil (tècnic) qui va realitzar l'exposició del Pla.

En data 13 de març de 2020 estava prevista la reunió de la Comissió de Programació Econòmica Regional per a continuar amb els treballs d'elaboració de l'esborrany de Dictamen, davant l'evidència dels esdeveniments relacionats amb el COVID-19 i per motius de seguretat va ser suspesa.

El Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, va adoptar una sèrie de mesures en relació amb la limitació de la mobilitat de les persones, així com

de les activitats socials i econòmiques del nostre país. En aquest context, des del Comitè i, en virtut del que es disposa en la Disposició addicional tercera d'aquest Reial decret, pel qual se suspenden els termes i s'interrompen els terminis per a la tramitació dels procediments de les entitats del sector públic, des de la Presidència del CES-CV es van suspendre i van interrompre els termes i terminis que afectaven l'activitat del Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana i tenint en compte el que es preveu en la mesura octava de la Resolució de la Consellera de Justícia, Interior i Administració Pública de les mesures excepcionals a adoptar en els centres de treball dependents de l'Administració de la Generalitat amb motiu del COVID-19, es va comunicar la suspensió de les reunions de treball dels òrgans col·legiats d'aquesta Institució en implicar desplaçaments a una altra localitat per part dels seus consellers i conselleres, sense perjudici de l'ús de videoconferència o altres mitjans de caràcter telemàtic quan siga possible.

Posteriorment, l'Acord de 19 de juny, del Consell, sobre mesures de prevenció enfront de la Covid-19 preveia una sèrie de disposicions, en aquesta primera i inicial etapa de nova normalitat, d'aplicació en tot el territori de la Comunitat Valenciana, una vegada finalitzada la pròrroga de l'estat d'alarma el dia 21 de juny de 2020, per la qual cosa s'ha représ l'activitat i s'han alçat els terminis suspesos i interromputs.

Novament, en data 2 de juliol de 2020, es va reunir la Comissió de Programació Econòmica Regional per a continuar amb els treballs d'elaboració de l'esborrany de Dictamen, el qual va ser elevat al Ple extraordinari del dia 6 de juliol de 2020 i aprovat, segons el preceptuat en l'article 17.5 del Reglament d'Organització i Funcionament del CES-CV, per unanimitat.

II.- CONTINGUT

El Projecte de Decret objecte del present Dictamen consta de Preàmbul, deu Títols amb un total de 69 articles, sis Disposicions Addicionals, Disposició Final Única i cinc Annexos.

En el **Preàmbul** es recull l'objectiu del Pla que és definir criteris, directrius i orientacions territorials perquè l'ordenació comercial es desenvolupe de manera coherent amb la planificació territorial, assegurant la seua coherència amb els objectius de qualitat de vida i desenvolupament sostenible contemplats en la

legislació valenciana d'ordenació del territori i protecció del paisatge i la seua contribució eficaça a aquests.

A més, s'indica que el PATSECOVA serà el primer Pla desenvolupat en la Comunitat Valenciana de caràcter territorial dirigit a l'ordenació d'un sector econòmic de caràcter privat, a través de disposicions i criteris vinculants que han de ser incorporats en instruments urbanístics que es desenvolupen en l'àmbit municipal i també és el primer pla que incorpora un clar enfocament mediambientalista orientat al sector.

El **Títol I “Disposicions generals”, articles 1 a 7** regula la naturalesa, àmbit d'aplicació i documentació, els principis inspiradors, els d'actuació, els objectius i estratègies del Pla, l'obligatorietat i vinculació i la vigència, la revisió i la modificació d'aquest.

El **Títol II “Divisió territorial a l'efecte de l'ordenació comercial”, articles 8 a 13** tracta sobre el Sistema Nodal de Referència Comercial, les Àrees urbanes integrades del Sistema Nodal de Referència Comercial, l'àrees i subàrees funcionals comercials, els criteris de delimitació de les àrees funcionals comercials, la modificació de l'ordenació territorial definida en el Pla i els instruments per a la planificació, ordenació i dinamització territorial del comerç.

En el **Títol III “Instruments d'ordenació subregional. Les Directrius d'ordenació comercial”,** està integrat pels **articles 14 a 17** on s'incorporen les Directrius d'ordenació comercial, els continguts mínims d'aquestes, el procediment de tramitació, així com els efectes i vigència d'aquestes.

El **Títol IV “Instruments per a la planificació, ordenació i dinamització comercial d'àmbit local”, articles 18 a 23,** recull la definició del model comercial en el pla general estructural, els plans d'acció comercial, els projectes d'urbanisme comercial, els plans de dinamització comercial, els estudis, programes i plans per a la consideració dels paisatges comercials i els programes de gestió de zones comercials.

En el **Títol V “Àrees comercials estratègiques”, amb els articles 24 a 30,** s'aborda l'objectiu de les àrees comercials estratègiques, els criteris per a la delimitació de les àrees comercials estratègiques, el procediment per a la declaració

de les àrees comercials estratègiques, les àrees de nova centralitat comercial, les d'oportunitat comercial, les de dinamització comercial i les comercialment saturades.

El **Títol VI “Criteris per al desenvolupament de nou sòl per a usos comercials”, articles 31 a 41**, conté la consideració de l'ús terciari comercial en els plans urbanístics, els criteris per a la dimensió i per a la ubicació de nou sòl terciari comercial, la dotació mínima de sòl comercial en sectors residencials, els usos comercials en sòl industrial, l'aplicació de principis de mobilitat sostenible, els estàndards urbanístics i els d'aparcament, els requisits per a la càrrega i descàrrega de mercaderies, les condicions d'accessibilitat universal als establiments comercials i els plans d'autoprotecció.

En el **Títol VII “Integració paisatgística”** amb els **articles 42 a 44**, es refereix a la integració paisatgística de zones i projectes comercials, les mesures i actuacions en les àrees comercials estratègiques i la integració paisatgística d'elements de comunicació i publicitat exterior.

El **Títol VIII “La instal·lació d'establiments comercials”** conté els **articles 45 a 50**, i és el relatiu a la classificació dels projectes comercials amb base en la seua afecció territorial, als criteris de localització de nous projectes comercials, als grans establiments comercials i capacitat d'acolliment del territori, als índexs orientatius màxims de superfície en grans establiments comercials, a l'avaluació ambiental en projectes comercials i obertura de grans establiments comercials i a la compensació d'impactes mediambientals en la implantació comercial.

En el **Títol IX “Actuacions dinamitzadores del comerç i de millora de les infraestructures comercials”, articles 51 a 59**, es contempla el foment del comerç en zones de baixa dotació comercial, els Centres Comercials Urbans i Centres Històrics de caràcter comercial, els Parcs comercials no planificats, les actuacions en municipis turístics, el foment del comerç rural, la millora de mercats municipals, les zones on es desenvolupa venda no sedentària, els catàlegs d'establiments comercials històrics i emblemàtics i les mesures per a la reducció de l'impacte ambiental del comerç.

El **Títol X “Desenvolupament, execució i gestió del Pla d'Acció Territorial”, amb els articles 60 a 69** recull la iniciativa i competència, els instruments i actuacions per al desenvolupament del Pla, el Pla d'actuació i ajudes públiques, l'Oficina Tècnica del Pla, el Sistema d'Informació del Comerç de la Comunitat Valenciana, la cooperació

amb les entitats locals i la Xarxa d'Agents per a la Innovació Comercial, la col·laboració amb les associacions empresarials, l'Observatori del Comerç de la Comunitat Valenciana, la investigació comercial i la comunicació i visibilitat del Pla.

La **Disposició Addicional Primera** contempla les instruccions, manuals i guies tècniques d'ajuda per a l'aplicació del Pla d'Acció Territorial.

La **Disposició Addicional Segona** recull les normes complementàries que haurà d'aprovar la Generalitat en un termini màxim de dos anys des de la data d'aprovació del Pla d'Acció Territorial.

La **Disposició Addicional Tercera** conté el Mapa de sòl terciari comercial que haurà d'elaborar la direcció general amb competències en matèria de comerç, en col·laboració amb els ajuntaments, el Institut Cartogràfic de la Comunitat Valenciana i altres departaments de la Generalitat.

La **Disposició Addicional Quarta** tracta sobre el Pla director del comerç majorista que haurà d'elaborar la Generalitat.

La **Disposició Addicional Cinquena** preveu el Catàleg de paisatges comercials de la Comunitat Valenciana que també ha d'elaborar la Generalitat, en el marc de les seues competències.

I la **Disposició Addicional Sisena** contempla la modificació dels annexos del Pla d'Acció Territorial.

Mitjançant la **Disposició Final Única** es disposa l'entrada en vigor prevista per a l'endemà al de la seua publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

L'**Annex I**, es refereix als municipis que componen el Sistema Nodal de Referència Comercial.

L'**Annex II** recull els municipis que componen les Àrees urbanes integrades de les capçaleres i subcabeceras del Sistema Nodal de Referència Comercial.

En l'**Annex III** s'inclou la delimitació de les Àrees i Subàrees Funcionals Comercials del PATSECOVA.

L'**Annex IV** incorpora els índexs orientatius màxims de superfície comercial en grans establiments comercials en les àrees funcionals comercials. Període 2012-2020.

I l'**Annex V** preveu els continguts mínims dels Estudis de trànsit i mobilitat en projectes comercials.

III.- OBSERVACIONS DE CARÀCTER GENERAL

En primer lloc, el CES-CV valora positivament la iniciativa de l'elaboració del Pla d'Acció Territorial Sectorial del Comerç de la Comunitat Valenciana (PATSECOVA) perquè a part de ser el primer Pla desenvolupat en la nostra Comunitat, de caràcter territorial, dirigit a l'ordenació d'un sector econòmic d'índole privat, a través de disposicions i criteris vinculants que han de ser incorporats en instruments urbanístics que es desenvolupen en l'àmbit municipal també és el primer pla que recull un clar enfocament mediambiental orientat al sector.

En segon lloc, el Comité Econòmic i Social partint de la consideració que el Pla d'Acció Territorial Sectorial del Comerç de la Comunitat Valenciana (PATSECOVA) és un instrument fonamental d'ordenació i planificació del comerç alineat amb un nou model productiu basat en la sostenibilitat, la crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, amb unes conseqüències devastadores per a la societat, ha derivat també en una greu crisi econòmica amb una forta caiguda del PIB, que està erosionant el teixit empresarial amb la consegüent pèrdua de llocs de treball.

Tots els registres oficials recents mostren un impacte sever sense precedents sobre l'economia general, i sobre el comerç i el consum en particular. Durant el primer trimestre de 2020 –trimestre en el qual l'estat d'alarma només va afectar la seua última quinzena; del 14 al 31 de març- una primera estimació indica que el PIB en la Comunitat Valenciana va caure un 5,1% en taxa trimestral i un 3,8% en taxa anual. Segons l'INE, les branques de “comerç, transport i hostaleria” van caure durant el primer trimestre a nivell nacional un 11,1, % en taxa trimestral i el consum final de les llars un 6,6%. A l'abril, l'índex de comerç al detall (a preus constants) es va desplomar en la Comunitat en taxa anual un 30,6%, amb una caiguda del 2,0% en alimentació i un 53,9% en la resta de productes. Al maig, l'índex va caure un 16,9% en taxa anual, amb un augment del 2,6% en alimentació i una caiguda del 26,2% en la resta de

productes. Per al conjunt de l'any, en l'àmbit nacional, els escenaris de previsió del Banc d'Espanya estimen un enfonsament del PIB entre el 9 i el 15% i una pujada de l'atur des del 18 al 23,6%.

Des de l'inici de la crisi del COVID-19 el sector de comerç, declarat com a activitat essencial, segons es recull en l'article 10 del Reial decret 463/2000, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, s'ha caracteritzat per la seua versatilitat, la seua capacitat de resposta en temps rècord a les necessitats de proveïment de la població. Per tant, és inqüestionable que ens trobem davant un sector fonamental per a la ciutadania.

El comerç és un sector estratègic i essencial en la nostra economia i per tant ha de posar-se en valor la importància i la coordinació de tots els agents que intervenen en la cadena fins a arribar al consumidor final, així com la seua incidència en l'ocupació (producció/fabricació, transport, logística, comerç).

Aquesta situació ha suposat també un canvi dràstic en els fluxos i desplaçaments que, per motius comercials, realitzen les persones consumidores i usuàries, modificant els seus hàbits de compra i de consum (destaca l'evolució exponencial del comerç online) amb canvis derivats no sols de la "nova normalitat", sinó també de la crisi econòmica en la qual estem immersos.

Així mateix, les empreses s'han vist obligades a adoptar mesures de seguretat en els espais comercials com ara l'implantar l'aforament limitat o la distància mínima social.

Totes les circumstàncies han afectat i afectaran més en els pròxims mesos al sector de comerç, amb canvis significatius en els fluxos i desplaçaments que, per motius comercials, realitzen les persones consumidores, els canvis en els seus hàbits de consum, així com amb els canvis en la dinàmica econòmica i social de la nostra Comunitat.

La Generalitat Valenciana, conscient d'aquesta nova realitat, ha obert un procés de Diàleg Social per a consensuar un "Acord per la Recuperació de la Comunitat Valenciana", en el qual també participa el sector de comerç, i les conclusions del qual es preveuen per a finals de juliol. Així mateix, en l'àmbit municipal s'han constituït diferents comissions per a la reconstrucció social i econòmica. Les línies estratègiques, objectius i accions que es consensuen en aquests documents

hauran de valorar-se per a la seua possible incorporació al Pla d'Acció Territorial del Sector de Comerç, amb la finalitat d'adaptar-lo a la nova situació.

Finalment, per tot l'exposat, el CES-CV, que valora positivament la necessitat del PATSECOVA i l'esforç realitzat per a la seua elaboració, considera necessari, en aquests moments, realitzar una revisió del PATSECOVA, abans de continuar amb el seu procés de tramitació, amb la finalitat d'adaptar-lo als dràstics canvis econòmics, de consum i socials als quals ens enfrontem, derivats de la crisi ocasionada pel COVID-19, que afecten en gran manera el sector comercial, així com a les propostes que sorgisquen de la taula de Diàleg Social.

Vº Bº El President
Carlos L. Alfonso Mellado

La Secretària General
Ángeles Cuenca García